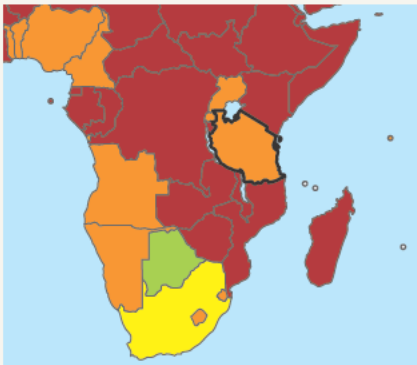

Basfakta (2024)

Folkmängd: 65 miljoner

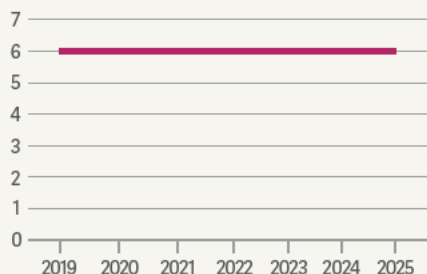
BNP, nominellt: 80 miljarder USD

BNP/capita: 1 229 USD

Landriskklasserna går från 0 till 7.
Ju lägre tal, desto bättre kreditvärdighet.

Landriskklasshistorik

Källa: EKN

Styrkor

- + Hög genomsnittlig ekonomisk tillväxt och god tillväxtpotential
- + Måttlig offentlig skuldsättning
- + Förhållandevis låg kostnad för den offentliga skulden
- + Hög politisk stabilitet

Svagheter

- Låg BNP/capita
- Stor jordbrukssektor innebär stor exponering mot klimatförändringar
- Svaga institutioner
- Svagt affärs- och investeringsklimat

Bakgrund

Sedan 2010 har tillväxten i den tanzaniska ekonomin varit hög, i genomsnitt cirka sex procent per år. Ekonomin är relativt diversifierad och tillväxtpotentialen är god, inte minst tack vare högt sparande och investeringar jämfört med de flesta ekonomierna på kontinenten. Makroekonomiskt och statsfinansiellt är Tanzania stabilt i ett regionalt perspektiv. Inflationen är låg jämfört med genomsnittet i regionen och räntorna har fallit betydligt sedan 2017. Den offentliga skuldsättningen visar en uppåtgående trend som andel av BNP, men i betydligt lägre takt än i många andra afrikanska ekonomier som, liksom Tanzania, har satsat på stora infrastrukturinvesteringar. En förklaring är att Tanzanias finansdepartement är förhållandevis restriktivt vad gäller extern upplåning och statsgarantier jämfört med många andra afrikanska länder. Den omfattande byråkratin har också en bromsande effekt då beslut om extern upplåning, liksom de flesta andra beslut i Tanzania, är föremål för en omfattande konsultativ process. Tack vare betydande hårdvalutaintjäning och begränsad utlandsskuld är den externa likviditeten god. Tanzanias största exportprodukt är guld, vilken utgör drygt 30 procent av exporten.

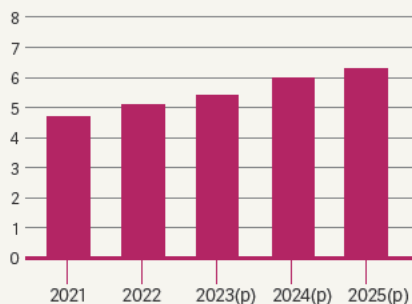
Svaga institutioner och svår affärsmiljö, inklusive hög korruption, dominerar riskbilden. Tanzania har sämre institutioner än två tredjedelar av världens länder i Världsbankens Worldwide Governance Indicators (WGI) och över lag finns brister i landets administration. Den stora jordbrukssektorn innebär att landet exponeras mot klimatförändringsrelaterade risker – framför allt stormar, bränder, höjda havsnivåer och översvämningar. Låg inkomstnivå och förhållandevis svag institutionell kapacitet innebär att Tanzania har begränsade möjligheter att förebygga dessa risker. I ND-GAINs index (2023), som mäter länders sårbarhet mot klimatförändringar, samt förmåga att hantera riskerna placeras Tanzania på plats 147 av 187 länder. Omställningsbehovet av ekonomin är måttligt med undantag för stora gasfyndigheter, vars utvinning kan bli svårare att finansiera i framtiden. Den internationella kritiken av den oljepipeline som byggs från Uganda till hamnen i Tanga (EACOP) har exempelvis varit omfattande.

Politiken domineras helt av det statsbärande partiet Chama Cha Mapinduzi (CCM) som, tillsammans med föregångaren TANU, har styrt landet sedan självständigheten. Sedan 2021 är Samia Sulu Hassan president. Under Samia har Tanzania fått en mer aktiv utrikespolitik, affärsklimatet har blivit mindre nyckfullt jämfört med åren med president Magufuli och vissa steg mot ökad politisk frihet har tagits. Överlag väntas emellertid de politiska förändringarna vara begränsade under Samia. CCM förblir till stor del synonymt med staten och den politiska friheten är kraftigt kringskuren. Samtidigt förblir Tanzania ett land med lång tradition av politisk stabilitet, vilket är en betydande styrka.

Nära vägs ände för Samias reformer

I april 2025 införde USA tioprocentiga tullar på all import från Tanzania. Det är den generella tullen i Trumps tullpaket. I kombination med att varuexporten till USA endast motsvarar cirka en procent av Tanzanias totala export innebär det att de negativa effekterna kommer att bli små. Enskilda sektorer riskerar däremot att drabbas, exempelvis kaffe- och textilindustrin. Högre priser på guld har en motverkande effekt.

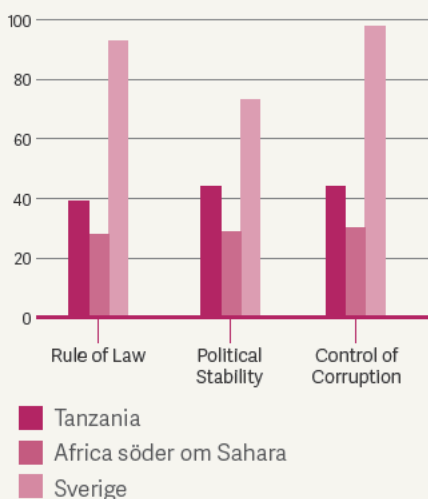
BNP tillväxt (fasta priser, % per år)

Källa: IMFWEQ, Macrobond

Därmed fortsätter Tanzania att tillhöra de landriskmässigt mer stabila länderna på kontinenten. Perioden 2025 - 2027 väntas ekonomin växa med drygt sex procent per år. Jordbruk, finansiella tjänster och byggsektorn är de främsta tillväxtbranscherna. Inflationen är något förhöjd jämfört med den senaste femårsperioden, men med fyra procent är inflationen låg i ett regionalt perspektiv. Den är också komfortabelt under centralbankens långsiktiga mål på fem procent. Statsfinanserna fortsätter att vara stabila i ett regionalt perspektiv. Under 2025 väntas budgetunder-skottet sjunka till under tre procent av BNP enligt IMF:s aprilprognos, vilket innebär en fallande trend i den offentliga skuldsättningen som andel av BNP. Det förefaller visserligen optimistiskt med tanke på att 2025 är ett valår, men på lite längre sikt är trenden tydlig. Enligt IMF:s prognos kommer den offentliga skuldsättningen att närma sig 40 procent av BNP 2027 och fortsätta nedåt. De offentliga räntekostnaderna är emellertid fortsatt förhöjda, motsvarande drygt 15 procent av BNP. Det är en hög men inte alarmerande hög nivå.

Affärsmiljö

Ranking mellan 0 (sämst) och 100 (bäst)

Källa: Världsbanken, Macrobond

Även på den externa sidan är utvecklingen stabil. Bytesbalansunderskottet väntas minska till tre procent av BNP under 2025, framför allt tack vare högre exportintäkter från turism, guld, cashewnötter och tobak. Bank of Tanzania köper också guld direkt från säljare för att stärka reserven. Som följd väntas hårdvalutareserven stiga något till motsvarande 4,2 månaders importtäckning 2025. Därmed borde den hårdvalutapress som Tanzania har upplevt under 2023/2024 fortsätta att avta. EKN har sett ökade dröjsmål inom pappersindustrin under de senaste åren som följd av hårdvalutapressen.

Från att ha varit stabil, och i stor utsträckning kontrollerad, har den tanzaniska shillingen varit betydligt mer volatil sedan inledningen av 2024 då Bank of Tanzania övergick till ett styrräntesystem. Från januari till september 2024 förlorade shillingen nära åtta procent av sitt värde mot USD, för att därefter stärkas med 25 procent fram till mitten av december. Därefter har shillingen återigen förlorat drygt 20 procent mot USD, vilket förklaras med låga exportintäkter från jordbruksgrödor och turism, ett återkommande säsongsfenomen. Den högre volatiliteten skapar osäkerhet på marknaden, men är i grunden ett positivt tecken på en mer flexibel valutakursregim. Det borde också innebära ökad hårdvalutalikviditet framöver.

Genomgripande politiska reformer var osannolika när Samia tillträdde som president i mars 2021, även om vissa steg initialt togs i den riktningen när vissa av Magufulis politiska initiativ rullades tillbaka. Med det senaste årets tilltagande politiska repression och våld, samt arresteringen av oppositionsledaren Tundu Lissu i april 2025 är det nu uppenbart att omfattande demokratiska reformer inte är del av Samias reformagenda. Utan någon stark opposition, samt full kontroll över statsapparaten, kommer CCM och Samia att vinna valet i oktober 2025. I lokalvalen i november 2024 vann CCM med osannolika 99 procent av rösterna. Valet kommer att kritiserars av de oppositionspartier som finns och sannolikt också av internationella observatörer, men det kommer troligtvis inte att leda till några omfattande folkliga protester. Åtminstone inte på fastlandet. På semi-autonoma Zanzibar kan presidentvalet bli både kontroversiellt och våldsamt då CCM endast med svårigheter kan säkra segern. Zanzibar har självbestämmande i frågor som inte rör unionen Tanzania och väljer egen president, vilket gör valet viktigt för CCM. Samias ställning inom partiet har konsoliderats under de senaste åren, men hennes ledarroll är inte självklar och vissa förklarar den senaste tidens politiska repression med att Samia har närmat sig den Magufuli-trogna falangen inom CCM. Hon förefaller inte heller uppenbart

Svensk export till Tanzania

	MSEK
2024	618
2023	477
2022	478
2021	529
2020	521

Källa: SCB

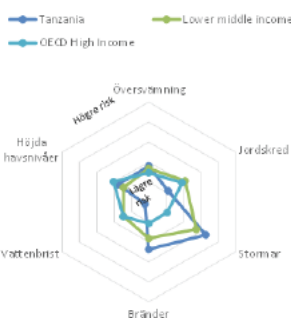
EKN:s engagemang

	MSEK
Garantier	1 575
Utfästelser	10 221

Riskprofil mänskliga rättigheter

Riskprofil fysiska klimatrisker och naturkatastrofer

THE FOREGOING CHART INFORMATION WAS
OBTAINED FROM VERISK MAPLECROFT*

populär hos gemene man, vilket talar för fortsatt hårda nypor i samband med valet. Det skapar sannolikt viss oro bland investerare. Det riskerar också att på sikt minska det återvunna politiska- och ekonomiska stödet från landets västerländska samarbetspartners. Jämfört med Magufuli har Samia hittills varit skickligare att balansera inrikes- och utrikespolitiken, vilket talar för en viss upptining i de utrikespolitiska relationerna efter att valet är genomfört. Till skillnad från exempelvis grannlandet Uganda, som har en stark opposition, tenderar det politiska våldet att vara koncentrerat till valår i Tanzania. Däremellan avtar det som regel.

Sammantaget befäster den senaste riskutvecklingen Tanzanias position i mitten av landriskklass 6. Tillväxten, statsfinanserna och den politiska stabiliteten utgör fortsatta styrkor medan den låga inkomstnivån, institutionerna samt affärs- och investeringsklimat utgör fortsatta svagheter.

Affärsmiljön

Med president Samia har förutsägbarheten i det politiska ledarskapet ökat, skattemyndigheten används i mindre grad för politiska syften och gränshandeln har växt tack vare förbättrade relationer med grannländerna. Regler för arbetstillstånd för investerare och utländska företagare har också blivit mer generösa. Förändringen syns i Världsbankens WGI där Tanzanias ranking har förbättrats med några placeringar vad gäller rättssäkerhet, korruptionskontroll och styrets effektivitet under de senaste åren. Jämfört med Magufuli-åren har framtidstron, framför allt hos internationella företag därmed ökat. Hamnen i Dar Es Salaam är fortsatt ineffektiv, men förbättringar har gjorts och sedan 2024 sköter det Dubaibaserade företaget DP World hamnen. Enligt Världsbankens och S&P:s Container Port Performance Index minskade det genomsnittliga antalet timmar som fartyg väntar på att ankomma hamnen betydligt under perioden 2022-2023. Satsningarna på järnvägsnätet, kraftverksdammar och transmission fortsätter. Stora investeringar görs i järnvägen Dar Es Salaam-Mwanza och oljeledningen EACOP från Uganda.

Affärs- och regleringsmiljön i Tanzania är emellertid alltjämt svår och karaktäriseras av svaga institutioner, omfattande byråkrati och korruption. Svårförståelig och byråkratisk skatteadministration, oklara tillståndprocesser, bristande regelverk och rättssystem samt allmänt försvårande statlig intervention i näringslivet beskrivs som särskilt utmanande för företag. Det finns fortfarande en skepsis mot internationella företag och implementering av reglerna för lokalt innehåll i gruvsektorn är snårig. Jämfört med exempelvis grannlandet Kenya är affärsklimatet betydligt mer byråkratiskt, krångligt och oförutsägbart.

I EKN:s affärsbedömning tas hänsyn till risken för negativ påverkan på mänskliga rättigheter (MR). EKN:s fokus är på eventuell påverkan, från verksamheten, i de länder där de exporterade varorna skall användas. I sammanhanget är frågor som arbetsförhållanden, barn- och tvångsarbete, övervåld av säkerhetsstyrkor, ursprungsfolks rättigheter samt landrättigheter av särskilt stor vikt. I Maplecrofts MR-index för dessa dimensioner uppvisar Tanzania en väsentligt högre riskprofil gällande mänskliga rättigheter jämfört med gruppen av OECD:s höginkomstländer. Även jämfört med länder på samma inkomstnivå ligger Tanzania på en något högre risknivå för flera av dessa indikatorer. Vad gäller urfolks rättigheter är risken tydligt högre.

EKN:s policy

EKN tillämpar normal riskprövning för statsrisker, företagsrisker och bankrisker. Det gäller såväl korta som långa risktider. För övriga offentliga risker, exempelvis ett ministerium eller en myndighet, krävs remburs, bank- eller statsgaranti.

EKN:s åtagande och erfarenhet

EKN:s engagemang utgörs nästan uteslutande av en garanti och en offert avseende leveranser till Standard Gauge Railway (SGR). Bägge är statsrisker. I övrigt finns en bredd av mindre affärer inom telekom-, gruv-, pappers-, transport- och kraftindustrin. Betalningserfarenheten är över lag god. Aktuella dröjsmål avser framför allt köpare inom pappersindustrin och telekom. Dröjsmålen inom pappersindustrin är hårdvalutarelaterade, vilket har varit en trend under de senaste åren. Aktuell fordran avser framför allt tre affärer inom transportindustrin från 2015 - 2019 där gäldenärerna är två olika oljebolag. EKN har även fordringar på knappt nio miljoner kronor avseende gruvutrustning från 2011 - 2017. Skadeorsaken är i samtliga fall kommersiell. Sverige har totalt haft fyra Parisklubbsavtal med Tanzania. I början av 2000-talet fick Tanzania skuldavskrivningar (under HIPC), vilket även inkluderade Sverige.

* The data and information provided by Verisk Maplecroft should not be interpreted as advice and you should not rely on it for any purpose. You may not copy or use this data and information except as expressly permitted by Verisk Maplecroft in writing. To the fullest extent permitted by law, Verisk Maplecroft accepts no responsibility for your use of this data and information except as specified in a written agreement you have entered into with Verisk Maplecroft for the provision of such of such data and information